

شاهرخ صالحی کرهرودی*

تعارض منافع در نظارت بر انتخابات کانون‌های وکلا

انتخابات هیئت مدیره کانون‌های وکلای استان‌های مختلف کشور در حالی برگزار می‌شود که بر اساس یک نصق قانونی، رئیس هیئت نظارت بر انتخابات، خودش می‌تواند کاندیدای انتخابات و دارای نفع در انتخابات باشد. اما چنین امری با چه منطق حقوقی قابل رفع است؟

بر اساس ماده یک آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون‌و وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۴، «هیئتمدیره دو ماه به انقضای هر دوره از بین وکلایی که حق حضور در هیئت عمومی دارند چهار نفر به عنوان عضو اصلی و دو نفر به‌عنوان عضو علی‌البدل به رأی مخفی از خارج هیئتمدیره انتخاب می‌کند که به ریاست رئیس کانون هیئت نظارت انتخابات هیئتمدیره بعدرا تشکیل داده و به انتخاب آن اقدام نمایند.»

اگر چه بسیاری از حقوقدانان و نیز معاون قضایی دیوان عدالت اداری معتقدند با تصویب آیین‌نامه اجرایی لایحه استقلال کانون وکلا توسط رئیس وقت قوه قضاییه در سال ۱۳۸۸ و عدم تمدید تعلیق اجرای آن از سال ۱۹۲۰ آیین‌نامه جدید ملاک عمل خواهد بود و آیین‌نامه قبلی نسخ شده‌است، اما کانون‌های وکلا معتقدن آیین‌نامه سال ۱۳۸۸ پس از چند بار تعلیق فاقد قدرت اجرایی بوده و آیین‌نامه سال ۱۳۳۴ همچنان دارای اعتبار است. با این فرض، که آیین‌نامه سال ۱۳۳۴ همچنان اعتبار دارد، پس تکلیف تعارض منافع در آن چه می‌شود؟

انتخابات هیئت مدیره کانون وکلای کرمانشاه در حالی برای انتخاب پنج عضو اصلی و سه عضو علی‌البدل برگزار شده که با انصاف ۹ نفر از ۱۶ کاندیداهای این انتخابات در نهایت هفت نفر برای رقابت حاضر بودند که یکی از آنها رئیس فعلی کانون وکلای کرمانشاه و رئیس هیئت نظارت بر انتخابات بوده‌است. در این شرایط که تعداد کاندیداها کمتر از کرسی‌ها بوده، انتخابات باید لغو می‌شده‌است اما رئیس هیئت نظارت که خودش هم کاندیدا بوده، زیر بار ابطال انتخابات نمی‌رود و این گونه یک انتخابات عجیب بر گزار می‌شود. علت انصراف گسترده کاندیداها، اعتراض به تصمیم هیئت مدیره برای نحوه برگزاری انتخابات بوده ولی این معترضان در صورتی که خواهان توقف انتخابات از سوی دادگاه بودند، این تصمیم آنها، به دلیل اینکه هنوز انتخابات برگزار نشده و دلیلی برای شکایت نیست، از سوی دادگاه رد شده بود. انتخابات هیئت مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز نیز قرار است به زودی برگزار شود، عیسی امینی رئیس فعلی کانون، مطابق با همان ماده یک آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلا، رئیس هیئت نظارت بر انتخابات دوره بعدی است. هم‌زمان خودش هم کاندیدای انتخابات است. همین رویه باعث شده تا طیف نزدیک به وی، با قدرت بیشتری در انتخابات حاضر شوند، اما اگر به روند چنین انتخاباتی اعتراض وجود داشته باشد، چه باید کرد؟

مطابق با تبصره یک ماده ۴ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت مصوب ۱۳۷۶، «هر مرج رسیدگی به صلاحیت نامزدها، دادگاه عالی انتظامی قضات بوده که مکلف است ظرف حداکثر دو ماه ضمن استعلام سوابق از مراجع ذریعط، صلاحیت آنان را بررسی و اعلام نظر کند و مراجع ذیصلاح قانونی که از نامزدها، سوابق یا اطلاعاتی دارند در صورت استعلام موظف به اعلام آن هستند.»

بر اساس این ماده صلاحیت دادگاه انتظامی تنها محدود به تأیید صلاحیت کاندیداهاست و حق مداخله در انتخابات را ندارد. از سوی دیگر، چون کانون وکلا یک نهاد غیردولتی و مستقل محسوب می‌شود، از شمول قانون دیوان عدالت اداری نیز مستثنی بوده و نسبت به تصمیمات آن، از جمله روند برگزاری انتخابات، نمی‌توان به دیوان شکایت کرد.

اگر چه کانون وکلا، بر اساس قانون خاص تشکیل شده و یک مؤسسه غیرانتفاعی و غیر دولت است، اما در هر صورت حساسی‌رسی، برگزاری مجمع عمومی، و اداره آن، مطابق قانون تجارت خواهد بود. بنابراین تصمیمات هیئت مدیره آن، در دادگاه عمومی حقوقی، به‌عنوان مرجع عام تطلم خواهی، قابل شکایت خواهد بود. هر چند مواردی هم وجود دارد که دادگاه‌های عمومی از پذیرش شکایت علیه هیئت مدیره کانون وکلا امتناع کرده و آن را به مرجع انتظامی کانون وکلا رجاع داده‌اند.

البته در لایحه سال ۱۳۳۳ گفته شده در خصوص شکایت از انتخابات، ابتدا ظرف سه روز هیئت نظارت مسئول است و پس از آن می‌توان نسبت به تصمیم هیئت نظارت در دادگاه حقوقی شکایت کرد اما این ایهام وجود دارد که در خصوص تخلفات قبل از برگزاری انتخابات، آیا می‌توان از دادگاه دستور موقت برای تعلیق یا توقف انتخابات گرفت. رویه قضایی به خصوص در ماجرای انتخابات اخیر کرمانشاه، پاسخ به این سؤال را منتفی می‌کند زیرا دادگاه خودش را مسئول شکسایت از تصمیم هیئت نظارت آن هم بعد از انتخابات می‌داند.بنابراین به نظر می‌رسد مشکل اصلی در شرایط قانونی نظارت بر عملکرد کانون‌های وکلاست؛ اول به موجب قانون باید مرجع مشخصی برای شکایت از تصمیمات و اقدامات هیئت مدیره‌های کانون‌ها تعیین شود. دوم مرجع نظارت بر انتخابات هیئت مدیره از مرجع اجرای انتخابات باید مجوز شده و کاندیدایها نیز از فرآیند اجرا و نظارت انتخابات حذف شوند. شاید اگر این پیشنهادهات مدنظر قرار گیرد یا حداقل آیین‌نامه جدیدی تدوین و ملاک عمل قرار گیرد، بخشی از مشکلات موجود بر طرف شود.

دانشگاهها

امضای موصی برای وصیتنامه کافی است

حکایت مرگ حکایت شتری است که در خانه همه آدم‌ها می‌خوابد و غیرممکن است کسی تا یابد زنده بماند اما حتی مردن هم مقدماتی می‌خواهد و یکی از این مقدمات وصیتنامه نوشتن است. در واقع نوشتن وصیتنامه می‌تواند به‌ما گوشزد کند که شتر مرگ بالاخره در خانه ما هم می‌خوابد. اما نوشتن وصیتنامه قوانین و مقررات خاص خودش را دارد. با نوشتن وصیتنامه می‌توان درباره یک‌سوم از دارایی‌ها وصیت کرد و آن را به همان صورتی که خودتان می‌خواهید و به هر کس خودتان می‌خواهید بدهید. البته برای نوشتن این وصیتنامه باید موارد قانونی طی شود.

بر اساس قانون وصیتنامه‌ای که به خط خود فرد یا وکیل او نوشته شده باشد، دارای تاریخ باشد و توسط فرد وصیت‌کننده به امضا رسیده باشد دارای ارزش است.اما اگر این سؤال در ذهن شما هم هست که آیا وصیت حتماً باید به خط خود موصی باشد یا فرد دیگری هم می‌تواند آن را بنویسد؟ در جواب باید گفت در همه موارد مهم نیست که موصی خود و با خط خودش وصیتنامه را بنویسد، زیرا گاهی اوقات فرد سواد ندارد و با از قوانین آگاه نیست، به همین دلیل او می‌تواند از وکیل خود یا فرد دیگری در خواست کند برای اوصیتنامه نوشتن و در حضور شهود وصیتنامه را امضا کند.نوشتن وصیتنامه به خط خود فرد چندان اهمیت ندارد، بلکه موضوع مورد اهمیت این است که وصیتنامه توسط فرد به امضا رسیده باشد و برای آن شاهی موجود باشد.

چهارشنبه ۲۰ آذر ۱۳۹۸ | ۱۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱

✎ گزارش یک

زهررا چیدری

نگاهی به چالش‌های حقوقی عصر هوش مصنوعی

امروز مادر عصر تازه‌ای از فناوری‌های زندگی می‌کنیم؛ عصر هوش مصنوعی، هوش مصنوعی هم همچون سایر دستاوردهای تکنولوژی شمشیری دو لبه است و همان‌گونه که پره‌گیری از هوش مصنوعی در حوزه‌های مختلف زندگی اسم‌از حوزه حمل و نقل و کنترل ترافیک یا حوزه‌های سلامت و فراهم شدن امکان جراحی از راه دور و یا کمک دوربین‌های مدار بسته اما گسترش کاربردهای هوش مصنوعی در سراسر جهان نگرانی‌هایی را هم در پی داشته

است. نگرانی از نقض حریم خصوصی افراد، به دست گرفتن کنترل انسان‌ها و در نهایت افزایش تبعیض و نابرابری‌های موجود به عبارت دیگر هوش مصنوعی همان‌طور که می‌تواند به عنوان ابزار برای توسعه و به خصوص توسعه حقوق بشر محسوب شود به همان اندازه می‌تواند با نقض حریم خصوصی و نفوذ و حاکمیت مؤسسات بزرگ در زندگی مردم به سرکوب حقوق بشر منتهی شود. از همین رو در تمام دنیا و به‌سه خصوص اروپا به دنبال وضع قواعدی برای کاهش چالش‌های حقوقی ناشی از گسترش هوش مصنوعی هستند.

همه مادر دنیای امروز کم‌وبیش با هوش مصنوعی سر و کار داشته‌ایم و گوشی‌های تلفن همراه هوشمند و عضویت در اپلیکیشن‌هایی نظیر اینستاگرام و فیس‌بوک یا گشت زدن در سایت‌های مختلف ارائه‌کننده کالا و خدمات به نوعی ما را در گسترده دید هوش مصنوعی قرار می‌دهد یا وجود این شساید این مفهوم تازه کمی برآیمان غریب باشد. همین مسئله هم می‌تواند چالش‌های حقوقی متعددی را برآیمون این مفهوم تازه برآیمان ایجاد کند؛ نگرانی‌ای که کشورهای اروپایی را بر آن داشته تا برای این تکنولوژی تازه چارچوب‌ها و خط قرمزهای اخلاقی تدوین کنند.

■ **شمشیری دو لبه برای حقوق بشر!**

دکتر مهابین حبیبی عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی در نشست تخصصی «عصر هوش مصنوعی و چالش‌های حقوقی آن» با تأکید بر کاربرد گسترده هوش مصنوعی در زندگی امروز در زمینه‌های گوناگون همچون حوزه‌های عمومی، حمل و نقل و کنترل ترافیک، امنیت سایبری، خدمات مالی و خدمات حقوقی، پدیده بیگ دیتا را اصلی‌ترین اتفاقی دانست که مواجهه با آن ما را به سمت هوش مصنوعی سوق می‌دهد. بنا به تأکید وی هوش مصنوعی هم جنبه‌های ایجابی دارد و همه می‌تواند چالش‌زا باشد. حبیبی تصریح کرد: «هوش مصنوعی می‌تواند به توسعه حقوق بشر کمک جدی بکند. به طور مثال با کمک هوش مصنوعی خدمات پزشکی و بهداشتی در سطحی گسترده‌تر ارائه خواهد شد و افراد بیشتر تحت پوشش آن قرار می‌گیرند. به همین خاطر هم باید الزامات حقوقی در نظام حقوقی طراحی شود تا دولت‌ها را برای

که هوش مصنوعی می‌تواند در مسیر توسعه حقوق بشر کاربرد داشته باشد به همان اندازه هم می‌تواند به سرکوب حقوق بشر و نقض حریم خصوصی منتهی شود و با این تکنولوژی رفتار انسان‌ها کنترل و این کنترل رفتارها به افزایش تبعیض در جامعه منتهی شود.» وی درباره چگونگی اثر گذاری هوش مصنوعی در افزایش

✎ گزارش ۲

مریم راهدی

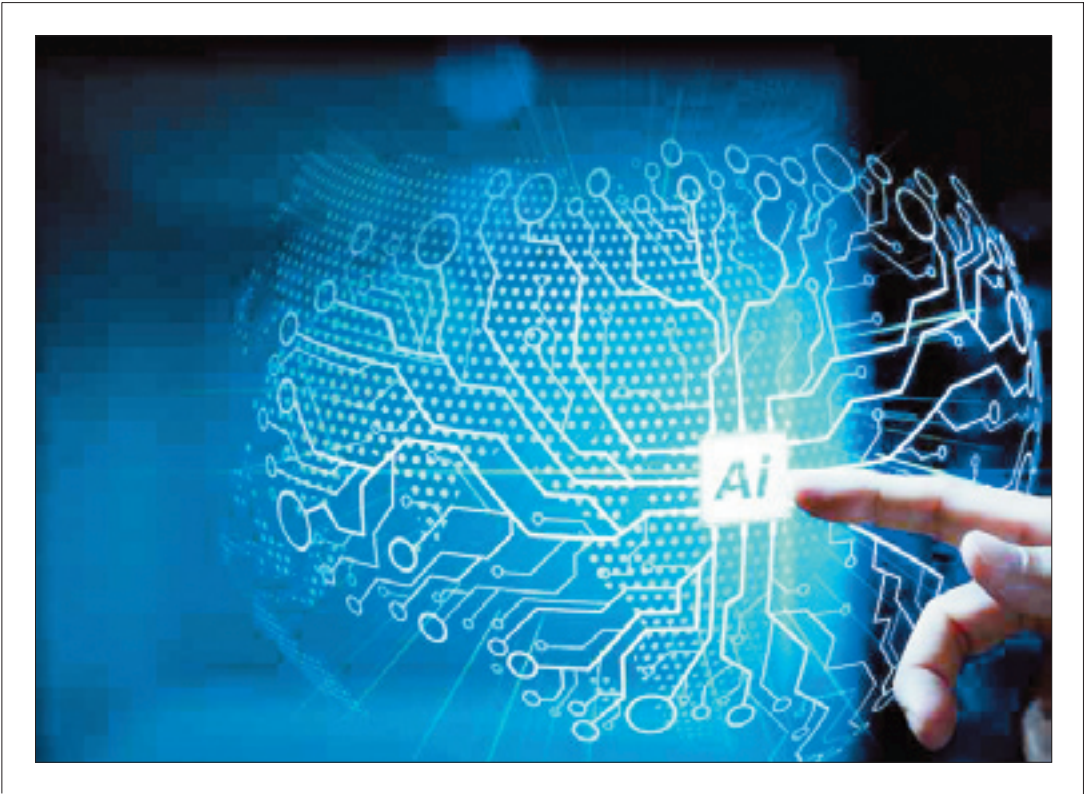
چهارشنبه ۲۰ آذر ۱۳۹۸ | ۱۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱

حقوقی

سرویس اجتماعی ۰۶۸۴۹۸۴۰

نگاهی به چالش‌های حقوقی عصر هوش مصنوعی

مجازات برای ماشین یا برنامه‌نویس!؟

■ **چهارمین انقلاب**

دکتر رؤیا معتمدنژاد هم در این نشست با تأکید بر اینکه هوش مصنوعی چهارمین انقلاب را در دنیا برپا کرده و همه چیز را تحت تأثیر خود قرار داده است بنابراین جامعه بین‌المللی نمی‌توانسته در این زمینه بی‌تفاوت باشد و در پی چارچوب‌گذاری و اخلاقی‌مند کردن آن است. اقداماتی که تاکنون به صورت محسوس انجام شده به‌صورت تشکیل کنفرانس، تدارک استراتژی‌ها، تأسیس نهادهای گوناگون تدوین کتب و مقالات و در نهایت قضاات و گولاورها کم‌کم وارد عرصه چارچوب‌گذاری برای هوش مصنوعی شده‌اند. وی با اشاره به تلاش‌هایی که در اروپا برای چارچوب‌گذاری تکنولوژی‌های جدید از جمله هوش مصنوعی وجود دارد، تأکید کرد: «پیشرفت و فعال بودن اروپا در

استانداردسازی برای دیجیتال و هوش مصنوعی را بتوان این‌گونه ارزیابی کرد که چون اروپا به لحاظ اقتصادی یا تکنولوژی نمی‌تواند هم سطح امریکا یا چین باشد لاقبل استانداردهایی را برای این حوزه‌ها تدوین کند. در این زمینه آیین‌نامه ۲۰۱۶ اروپا در زمینه حمایت از داده‌ها به نوعی جهانی شد و شرکت‌های امریکایی را ملزم می‌کند تا استانداردهای اروپایی را رعایت کنند. از نگاه وی به نظر می‌رسد جامع‌دموکراتیک‌از تکنولوژی و هوش مصنوعی استقبال می‌کنند اما به شرطی که به حقوق بشر لطمه‌ای وارد نشود و از سوءاستفاده‌ها ممانعت شود.»

این استاد حقوق دانشگاه علامه طباطبایی معتقد است: «همه‌چیز روی پتانسیل‌های عظیم هوش مصنوعی تأکید دارند ولی نگرانی‌های بی‌سلبق‌های هم‌در این زمینه وجود دارد؛ بر هم خوردن صلح جهانی، سوءاستفاده از داده‌های شخصی و نقض حریم خصوصی و آزادی بیان و آزادی عقیده از این چالش‌هاست. همچنین ممکن است خوداتکایی که بر مبنای هوش مصنوعی کار می‌کنند بدون دخالت انسان یا با دخالت حداقلی فعالیت‌های نظامی و تهاجمی را پیش می‌برند و می‌توانند تعادل نظامی بین طرف‌های یک مخاصمه را هر چه بیشتر به نفع قدرت‌های بزرگ صنعتی به هم زنند. بنابراین این سؤال مطرح می‌شود که آیا استفاده از این ابزارها با حقوق بین‌الملل بشر دوستانه سازگار است؟»

وی مالکیت فکری را از چالش‌های حقوقی دیگری دانست که در عصر هوش مصنوعی گریبانگیر مامی‌شود و به خصوص وقتی ماشین‌ها شروع به ابداع و اختراع می‌شود یا ماشین‌ها؟

حبیبی با اشاره به چالش‌های حقوقی هوش مصنوعی در هنگام جنگ و مخاصمات افزود: «جنگ‌افزارهای خوداتکایی که بر مبنای هوش مصنوعی کار می‌کنند بدون دخالت انسان یا با دخالت حداقلی فعالیت‌های نظامی و تهاجمی را پیش می‌برند و می‌توانند تعادل نظامی بین طرف‌های یک مخاصمه را هر چه بیشتر به نفع قدرت‌های بزرگ صنعتی به هم زنند. بنابراین این سؤال مطرح می‌شود که آیا استفاده از این ابزارها با حقوق بین‌الملل بشر دوستانه سازگار است؟»

وی مالکیت فکری را از چالش‌های حقوقی دیگری دانست که در عصر هوش مصنوعی گریبانگیر مامی‌شود

و با این تکنولوژی رفتار انسان‌ها کنترل و این کنترل رفتارها به افزایش تبعیض در جامعه منتهی شود

کنند و یک گروه خاص دارای پول و نفوذ قدرت را

■ **بشستوانه قانونی برای موروثی شدن شغل سردفتری**

بنا به تأکید وی در کشوری که به اندازه‌های چین با جمعیتی یک و نیم میلیارد نفری‌اش دانشگاه دارد و اغلب این دانشگاه‌ها هم دانشگاه‌های پولی است بدیهی است در هر خانواده‌ای یک نفر پیدا می‌شود که بتواند مدرک کارشناسی حقوق بگیرد و با ساختار کنونی دانشگاه‌ها این کار، کار سختی نیست اما تنها مسیر ورود به سردفتری ارث بردن این شغل طبق ماده ۶۹ نیست بلکه بر اساس همین ماده قانونی برخی سردفتران در هنگام بازنشستگی مجوز سردفتری‌شان را به قیمت‌هایی نجومی می‌فروشند. وی برای نشان دادن عمق بی‌عدالتی اجتماعی ناشی از این ماده قانونی مثالی می‌زند و می‌گوید: «به طور مثال اگر دو نفر هم کلاس رشته حقوق از یک دانشگاه در کنار هم باشند کسی می‌تواند سردفتر شود که یا پدرش این شغل را داشته و یا وضع مالی بسیار خوبی دارد و می‌تواند چند میلیارد تومان پول بدهد تاروی صندلی سردفتری بنشیند.» بنا به تأکید این سردفتر این مدل رفتاری هم باعث سرخوردگی افراد شایسته می‌شود و هم پویایی لازم برای رشد در شغل سردفتری را به ایستایی تبدیل می‌کند.

■ **از مونی که بر گزار نمی‌شود**

برای ورود به سردفتری یک راه دیگر هم وجود دارد؛ شرکت در آزمون سردفتری که طبق ماده ۳ همین قانون، باید همه ساله از سوی سازمان ثبت اسناد برگزار شود تا افراد شایسته واجد شرایط بتوانند از این مسیر وارد شغل سردفتری شوند اما این مسیر نیز هم‌اکنون سال‌هاست بسته شده است. این سردفتر به «جان» می‌گوید: «سال گذشته بعد از ۱۱ سال آزمون سردفتری برگزار شد و تنها هزار نفر برای شهربای کوچک جذب شدند که این افراد هم هنوز

برای ورود به سردفتری یک راه دیگر هم وجود دارد؛ شرکت در آزمون سردفتری که طبق ماده ۳ همین قانون، باید همه ساله از سوی سازمان ثبت اسناد برگزار شود تا افراد شایسته واجد شرایط بتوانند از این مسیر وارد شغل سردفتری شوند اما این مسیر نیز هم‌اکنون سال‌هاست بسته شده است. این سردفتر به «جان» می‌گوید: «سال گذشته بعد از ۱۱ سال آزمون سردفتری برگزار شد و تنها هزار نفر برای

شهربای کوچک جذب شدند که این افراد هم هنوز

جوان

روزنامه جوان | شماره ۵۸۱۴

سرویس اجتماعی ۰۶۸۴۹۸۴۰

نگاهی به چالش‌های حقوقی عصر هوش مصنوعی

د

دکتر رؤیا معتمدنژاد هم در این نشست با تأکید بر اینکه هوش مصنوعی چهارمین انقلاب را در دنیا برپا کرده و همه چیز را تحت تأثیر خود قرار داده است بنابراین جامعه بین‌المللی نمی‌توانسته در این زمینه بی‌تفاوت باشد و در پی چارچوب‌گذاری و اخلاقی‌مند کردن آن است. اقداماتی که تاکنون به صورت محسوس انجام شده به‌صورت تشکیل کنفرانس، تدارک استراتژی‌ها، تأسیس نهادهای گوناگون تدوین کتب و مقالات و در نهایت قضاات و گولاورها کم‌کم وارد عرصه چارچوب‌گذاری برای هوش مصنوعی شده‌اند. وی با اشاره به تلاش‌هایی که در اروپا برای چارچوب‌گذاری تکنولوژی‌های جدید از جمله هوش مصنوعی وجود دارد، تأکید کرد: «پیشرفت و فعال بودن اروپا در

استانداردسازی برای دیجیتال و هوش مصنوعی را بتوان این‌گونه ارزیابی کرد که چون اروپا به لحاظ اقتصادی یا تکنولوژی نمی‌تواند هم سطح امریکا یا چین باشد لاقبل استانداردهایی را برای این حوزه‌ها تدوین کند. در این زمینه آیین‌نامه ۲۰۱۶ اروپا در زمینه حمایت از داده‌ها به نوعی جهانی شد و شرکت‌های امریکایی را ملزم می‌کند تا استانداردهای اروپایی را رعایت کنند. از نگاه وی به نظر می‌رسد جامع‌دموکراتیک‌از تکنولوژی و هوش مصنوعی استقبال می‌کنند اما به شرطی که به حقوق بشر لطمه‌ای وارد نشود و از سوءاستفاده‌ها ممانعت شود.»

این استاد حقوق دانشگاه علامه طباطبایی معتقد است: «همه‌چیز روی پتانسیل‌های عظیم هوش مصنوعی تأکید دارند ولی نگرانی‌های بی‌سلبق‌های هم‌در این زمینه وجود دارد؛ بر هم خوردن صلح جهانی، سوءاستفاده از داده‌های شخصی و نقض حریم خصوصی و آزادی بیان و آزادی عقیده از این چالش‌هاست. همچنین ممکن است خوداتکایی که بر مبنای هوش مصنوعی کار می‌کنند بدون دخالت انسان یا با دخالت حداقلی، فعالیت‌های نظامی و تهاجمی را پیش می‌برند و می‌توانند تعادل نظامی بین طرف‌های یک مخاصمه را هر چه بیشتر به نفع قدرت‌های بزرگ صنعتی به هم زنند. بنابراین این سؤال مطرح می‌شود که آیا استفاده از این ابزارها با حقوق بین‌الملل بشر دوستانه سازگار است؟

در دست بگیرند؛ اینها دغدغه‌هایی است که در اروپا پیرامون هوش مصنوعی وجود دارد. به‌گفته معتمدنژاد اروپایی‌هایی‌گویند: «ما خواب بودیم یک‌دفعه بیدار شدیم دیدیم اپل، گوگل و فیس‌بوک و این چند شرکت ما را مستعمره خود کرده‌اند.» اروپا یک‌دفعه بیدار شد و شروع به چارچوب‌گذاری کرد. بنابراین اروپا اگر به لحاظ صنعتی و سرمایه‌حرف‌اول را نمی‌زند در عرصه حقوقی چه در عصر دیجیتال و چه در عصر هوش مصنوعی تلاش می‌کند چارچوب‌گذاری کند.

وی در این زمینه به اقدامات شورای اروپا اشاره کرد و افزود: «در ۲۰۱۹ کنفرانسی را تحت عنوان «تأثیر هوش مصنوعی بر حقوق بشر، دموکراسی و دولت قانونمند؛ قاعد بازی را تعریف کردن.» اروپا می‌خواهد قبل از آنکه هوش مصنوعی پیشرفت بکند قواعد بازی را تعریف کند و اسیر تکنولوژی نشود. همچنین این شورا، سیستم‌امبر ۲۰۱۹ کمیته هوش مصنوعی را تأسیس کرده است. علاوه بر این منشور اخلاقی در زمینه استفاده قضاات از هوش مصنوعی، کمیسر حقوق بشر اروپا هم ۱۰ اقدام برای مقابله با سوءاستفاده از هوش مصنوعی منتشر کرده است. طرح آثار سیستم‌های الگوریتمیک بر حقوق بشر هم یکی از طرح‌های است که اروپا در دست اقدام دارد.

■ **ضرورت تدبیر برای مواجهه با چالش‌های حقوقی هوش مصنوعی**

با چنین شرایطی و در حالی که کشورهای اروپایی نگران چالش‌های حقوقی ناشی از گسترش این تکنولوژی هوش مصنوعی هستند، ما با وجود اینکه هم‌اکنون مصرف‌کننده این تکنولوژی هستیم، هنوز تدبیری برای مواجهه با چالش‌های حقوقی آن نداشته‌ایم. همچنان که قوانین مرتبط با فضای مجازی هم در کشورمان با چالش‌هایی مواجه است و این مسئله در کنار سواد رسانه‌ای پایین کاربران ایرانی موجب شده تا جرائم مجازی در کشور رشدی قابل تأمل داشته باشد و این مسئله در نظر گرفتن تدابیر حقوقی برای مواجهه با چالش‌های هوش مصنوعی را ضروری تر جلوه می‌دهد.

پولدارها و سردفتر زاده‌ها سردفتر می‌شوند!

بر اساس ماده ۶۹ قانون، دفاتر اسناد رسمی می‌توانند مجوز دفتر خانه را بفروشند یا به یکی از اعضای خانواده خود واگذار کنند

یک سردفتر اسناد رسمی در گفت‌وگو با «جوان» معتقد است پنج موضوع به عنوان عوامل اصلی شیوع معضلات موجود در دفاتر اسناد رسمی و راهکار رفع آنها می‌تواند مورد توجه قرار گیرد:
۱. اصلاح و تقویت نظرات‌ها
۲. تنقیح و ارتقا و روزآوری مقررات مربوطه
۳. جلوگیری از بی‌عدالتی تبعیض چندشغلی، جلوگیری از افزایش شفافیت‌های هولناک میان اعضای صنف، جلوگیری از تحصیل درآمدهای نجومی ماهانه تا چندصد میلیون تومان به منظور برهیز از عواقب فاجعه‌بار فردی و صنفی و ممانعت جدی از ادامه حیات افراد و جریانات پر نفوذ که در برابر هر گونه اقدام اصلاحی مقاومت و مانع تراشی می‌کنند.
۴. نوگرایی و تحول اساسی در کانون‌های سردفتران، بازتعریف تکالیف و بازشناسی مسئولیت‌های اعضای هیئت مدیره آنها و اعمال شفاف‌سازی مالی و عملکردی، پاسخگویی مؤثر نمایندگان صنفی و نقش آفرینی مسئولانه‌تر ایشان
۵. عنایت بیش از پیش به نقش منویات و اصول اخلاق دینی و صنفی و ارزش‌ها و آرمان‌های انقلابی، که به نظر می‌رسد در تمام موارد مذکور، تلاش‌ها و تأکیدات مدیران محترم دستگاه قضایی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در دوره تحول، نوبدیش معتقد بودند در آزمون تقلب شده است»
این کارشناس حقوقی معتقد است ماده ۶۹ موجب شده تا افراد به دلیل منافع‌شان زیر بار اجرای ماده ۳ برآیند و همه ساله آزمون سردفتری نروند در حالی که اگر این ماده تبعیض‌آمیز اصلاح شود، مسیر برای اجرای ماده ۳ و برگزاری هر ساله آزمون سردفتری برای جذب افراد مستعد و ارتقای دانش و جایگاه سردفتری باز می‌شود. حالا باید دید آیا شورای رقابت برای حل این انحصار راهکاری دارد.

■ **زمینه‌سازی تخلفات**

وقتی قانون خود به تبعیض و انحصار دامن می‌زند زمینه تخلفات دیگر هم فراهم می‌آید.